

STENYNGEL

Stenyngel forårsages af skimmelsvampen *Aspergillus flavus*. Både voksne bier og bi-larver kan smittes.

Infektionen begynder ved, at sporer af svampen indtages gennem foder. Når sporerne kommer ned i tarmen, begynder de at spire og der dannes mycelier. Disse mycelier gennemvokser og ødelægger væv og organer i biens indre. Til sidst vokser myceliet ud gennem overfladen af bien, hvorefter såkaldte konidiebærere dannes. Konidiebærerne danner og spreder nye sporer som så kan inficere nye bier eller larver.

Den omvendte situation, altså at sporerne spirer udenpå bien og herefter vokser ind i kroppen, er også mulig.

Der er meldepligt på denne sygdom, hvilket betyder, at bisygdomsinspektøren skal tilkaldes. I samråd med Offentlig Bisygdomsbekæmpelse iværksættes bekæmpelse ([Klik her](#)).

Årsagen til, at der er meldepligt for stenyngel, er, at den sygdomsfremkaldende svamp producerer giftstoffer som er farlige for mennesker. Svampen er også i stand til at angribe menneskets slimhinder og kan fremkalde allergiske lidelser.

FOREKOMST

Stenyngel er heldigvis sjældent forekommende i Danmark. Sidst sygdommen blev konstateret var helt tilbage i 1970.

Larver døde som følge af stenyngel bliver skimlede - først hvide og derefter gullige til blågrønne.

SYMPTOMER

Larver inficeret med svampen dør som regel i de forseglede celler. Her skrumper de ind til en hård mumie, som oftest sidder godt fast i cellen. Mumien er fyldt med sporer på ydersiden, hvilket giver dem enten et hvidligt/gråligt eller gulligt/grønligt/brunligt udseende.

På bunden af bistadet kan man finde både mumier og døde bier beklædt med sporer. Voksne bier som er døde som følge af stenyngel, bliver bryst og bagkrop stenhårde. Oftest kan man se sporer på overgangen mellem bryst og bagkrop.

Angrebne bifamilier har ofte hullet yngelleje. Med tiden aftager mængden af yngel som følge af at ammebierne dør. Der er altså tale om en gradvis svækkelse af bifamilien, som til sidst ender med at bifamilien dør.

FORVEKSLINGSMULIGHEDER

Stenyngel kan forveksles med kalkyngel og pollenskimmel.

PÅVISNING

Man vil oftest kunne finde de sporebefængte bier ligge på stadbunden. Mumierne kan også findes på stadbunden, men som regel sidder de så godt fast i cellerne, at bierne ikke er i stand til at rense dem ud.

Det forhold, at mumierne sidder så godt fast i cellerne kan bruges, når man skal vurdere, om bifamilien er angrebet af sten- eller kalkyngel. Kalkyngelmumier kan man hive ud af cellerne vha. en pincet – det kan man stort set ikke, hvis det er stenyngelmumier.

FOREBYGGELSE

Sørg for at have kraftige bifamilier. Lav ikke aflæggere for små og foren aldrig en kraftig familie med en svag. Sørg for hyppig tavleskift og undgå at bifamilierne sulter.

BEKÆMPELSE

Der er anmeldelsespligt ved forekomst af stenyngel. Bifamilierne slås ihjel og tavler fra sådanne bifamilier brændes. Andet materiel desinficeres som ved ondartet bipest.